

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

3. Vbi?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

facto locat, mox dicam) non assentior (inquam) quia tota pensio ex contractu debetur Domino, & sibi imputat Conductor, quod nolit re uti, nam illa libertas parum utilis est Domino, si de facto non locet, cum, contra pensio illi certe integra debeatur. Aliqui assentent contra nos Molinam, d. 493, num. 4, sed, Textu Molinae diligenter expento, dico, immerito illum contra nos afferri; neque enim contrarium nostrae doctrinae docet, nisi quando Conductor consensit. Ecce molinae verba: *Si superveniat impedimentum ex parte ejus, qui domum, v. g. conduxit, ut se eam non possit habere, quia aliud migraturus est, vel ob alia, quae inveniunt casum, qui tenentem ex parte ipsius, tenetur ad pensionem integre solvendam Locatori, nisi cum eo consentiente paciscatur, ut remittat aliquid ratione potestatis, quem illi faciat locandi rem alicui alteri, ut potest juxta ea, quae dixi disput. 489. Ita habetur l. sed homines, §. cum quidam, ff. locati. Hae Molina. Notasti illud (cum eo consentiente)*

13. Illud tamen est certum, si Dominus alteri locet à equali pretio suam rem, ut etiam si famulus expulsus à Domino inveniat, qui equali pretio serviat, nihil tunc debet à primo conductore, vel à predicto Domino, quia tunc ipsum Conductorem rem conductam deseruisse, vel famulum fuisse expulsum, nihil damni intulit. Si locet minoris, debet, quod deest ad equalē, certum etiam sit ex dictis.

14. Sed quæres, quid si majori pretio? Localiti, v. g. Petro domum centum aureis ad annum; deservit eam Petrus: tu vero eandem localiti Francisco ad eundem annum aureis centum & decem: ille excessus, id est, decem aurei, cui debebantur? tibi, an Petro?

15. Respondet Delugo, d. 29. citata num. 30. Petro primo conductori, quia sicuti res vendita fructificat Domino, qui eam emit, sic res conducta pro tempore conductionis fructificat conductori, qui eam conduxit.

16. Sed ego circa hanc questionem duo considera-
bam. Primam, certum videri, tibi Domino domus debi-
tū pretium notabilis laboris, & industria, si forte illam
adhibuisti, in querendo alium conductorem, ad quem
querendum tu non obligaberis. Secundum, non videri
verum, in hoc casu rem conductam fructificare primo
conductori; conductor enim ille eam rem renuntiat, &
Locator acceptat, refumit enim domum suam: ergo
fructus erunt Locatoris, qui est dominus, vel certe,
etiam si ejusmodi renuntiatio valida non esset, adhuc illi
fructus tunc non essent conductoris, quia cum rem deli-
quit, videtur etiam abdicare à se, & veluti pro derelictis,
habere fructus quoscuque, sive copiosos, sive modicos
ex illa proveniendos. Vidit hoc Molina, d. 493. n. 4. sine,
idque non obscure innuivauit: Licet Locator (ait) non te-
neatur locare alteri, vnde illam, possitque accipere integram
personam à primo Conductore; si tamen illam locet, non
facta prius translatione, & compensatione cum primo Con-
ductore, nique tenetur deducere de prima pensione pre-
tium, quod pro secunda locatione accepit, nisi primus Con-
ductor, quasi pro derelicto relinquit, usum illam, ac fructi-
onem illius rei toto illo tempore, ad quam habet, etiam ut
ipse posset eam locare alteri, Hactenus Molina.

17. Ex dictis ergo ad quaestionem propositam respondendum est, cum distinctione; nam si primus conductum non abdicat a se rem conductam, verum est, excessum ipsi competere, at si abdicat, ut certe saepissime accidit, dum si rem conductam derelinquit, tunc sanè exclusus ille pertinet ad locatorem, qui est dominus, & primò occupat.

§. II. Quando pensio solvenda?

1. **Q**uando aliquod pactum designans tempus præcessit, vel consuetudo Regionis explicuit, solutionem fieri, siue in fine anni, siue in fine cuiusdam mensis, & quidem, vel totam, vel partem, dimidium, v.g. post fenestre, & aliud dimidium post finem anni, vel quid

simile, non est difficultas; tunc enim ejusmodi p^{re}dicta
legitimæ consuetudines sunt servandæ. At ubi ne
est, nec ulla consuetudo, quandoam solutio
peragenda?

2. d. eo ex circumstantiis, & natura rei constituta id esse dignoscendum: Si enim ad annum locumque sit anni dimidium, vel si ad mensum, erit in fine natiuitatis temporis erit solutio praestanda: etenim non est nisi ad annum, ad dimidium, ad mensum. Et ratio aliorum est, quia tunc aequa estur solutio tibi penitentie, quando iam habui totum usum rei totius tui penitentie, si usque ad finem concessi temporis totum habeo. Vnde propter eandem rationem, si rem naturaliter finem sui habet, tunc videtur conuenient tempus solvendi, quando colligitur fructus. Quod si loces per quatuordecim annos, plures annos, tunc etiam in fine singulorum annorum erit facienda solutio, quia ex contrariis illis legibus. C. scribere debemus, L. pluribus, de verb. significandi. modum una locatio plurimum annorum, & quibusque annis. Ita loc. d. 497. n. 1. Bonac. d. 3. de contr. 673. n. 5. quibus utuntur leges, & doctores.

3. His tanquam communibus, & certis jam habitis, mihi sese offert hæc dubitatio: Petrus locavit Paulo domum per novem annos, qui Paulus ostendit chirographa, quæ testantur ipsū solvisse pensionem per novem annos ultimos, & proximos elapsos, tenetur solvere pensiones antecedentium annorum?

Respondeo, cum Texta Iuris, *L. Quinquagesima, C. de Apochis publicis*, qui sic disponit: *Is, qui opuscula sit scripta proximis annis solviffe praesumitur, nisi contrarium probetur*. Atque ex hoc (*nisi contrarium probetur*) sequitur, ut si verè solute non fuerint, obligator conditio solvere in conscientia, & locator exigere possit, etiam si occultè compensando juxta Regulas iustitiae compensationis. Excipe, nisi aliqua ratio astrictedens pars hanc legitime praescripserit.

4. Quid, si omnibus conjecturis expensis (exponunt Menoch. de *presumptionibus*, & Malecardus de *probationibus*) dubium sit, an conductor penitentiæ solverit?

• Respondeo, deberi à te conductore pensionem, qui
locator est in possessione crediti contra te. Vade tamen,
quæ ego *l. i. in Decic. 3. § 7. v. Restitutio*, dixi universales
de eo, qui dubitat, an restitutionem exhibuerit.

S. III. Vbi solvenda Pensio?

I E hac re, quando solvendum aliquid contingit ex aliis capitibus, quam ex locatione, agitur superque lib. 8. in *Decalog. tract. 4. cap. 1. s. 8.* Nunc ubi applicando ad locationem, breviter dico, personam debere solvi in eo loco, in quo conventum est, vel si nulla facta est conventio, debere in eo loco, quod est de consuetudine in ea Regione, vel denique, si nulla est conventio, & nulla est ejusmodi consuetudo, debere solvi in eo loco, quem ipsa natura contractus locationis requirit, hæc autem requirit, ut in eo loco solvas, ubi conduxisti.

CAPVT V.

Explicans illud descriptionis,

Nulla addito injusto pacto.

1. **I**D vel indoctus quisque non ignorat. Verum aliqui
pacta, quæ dubia apparent, cognoscere, iustare, fieri,
an injusta, hoc enim verò perdifficile, etiam doctissimis
est. Quod tamen facile, spero, reddetur, si hic nonnulla
ejusmodi pacta breviter examinemus.